

3.1 Vývoj počtu vyjíždějících do škol

V roce 2001 vyjíždělo do škol mimo obec svého trvalého bydliště 45 971 žáků, studentů a učňů Zlínského kraje, což je 42,0 % z jejich celkového počtu 107 250 osob (včetně pracujících studentů a učňů). Do jiných obcí okresu jich vyjíždělo 28 055, do jiných okresů kraje 5 233, do jiných krajů 12 241 a do zahraničí 442.

Tento celkový počet vyjíždějících do škol se od předchozího sčítání lidu v roce 1991 zvýšil o 4,1 %. Absolutní i relativní zvýšení bylo z pohledu okresů nejvyšší v okrese Zlín (o 803 vyjíždějících, tj. o 6,2 %). Srovnání vyjížděky v letech 1991 a 2001 je však ovlivněno několika skutečnostmi. Prvořadou je zvýšení počtu obcí. V hodnoceném desetiletí vzrostl ve Zlínském kraji jejich počet vlivem dezintegrace obcí o 26 (z 278 na 304), což kladně ovlivňuje vyjížděku do škol. Kromě této změny působí na vývoj počtu vyjíždějících do škol (ovšem záporně) klesající stav dětí ve věku základního vzdělávání, tj. 6 - 15 letých. Počet dětí této věkové skupiny poklesl v kraji o jednu pětinu. Při SLDB v roce 2001 do ní patřilo 75 082 dětí a v roce 1991 rovněž podle stejného cenzu 94 234 dětí. Přesto podíl vyjíždějících z obce do škol na celkovém počtu 6 – 15ti letých dětí vzrostl proti roku 1991 o více jak 14 procentních bodů a v roce 2001 tak činil 61,2 %. Znamená to, že roste počet vyjíždějících, kteří pokračují po ukončení základní školní docházky dále ve studiu, což ostatně dokazují další výsledky SLDB o zvyšování vzdělanostní struktury obyvatelstva. Záporný vliv na vývoj vyjížděky má rovněž změna ve vybavenosti obcí základní školou (v roce 2000 bylo v kraji o 22 základních škol více než v roce 1990) a kladný vliv má vybavenost obcí dalšími vyššími stupni vzdělávání (v roce 2000 měl Zlínský kraj o 27 středních škol a 1 fakultu vysoké školy více než před deseti lety).

Prostorová struktura vyjížděky z obce do škol se změnila jen mírně. Zatímco vzrostla vyjížděka do jiných okresů kraje (o 2,4 procentního bodu), klesla do jiných obcí okresu (o 1,5 procentního bodu) i do jiných krajů a do zahraničí (o 0,9 procentního bodu). Vyjížděka z obce do škol tak vzrostla pouze vlivem vzrůstu vyjížděky do jiných okresů kraje, kam vyjíždělo přes 10 % žáků, studentů a učňů. Do jiných obcí okresů jich vyjíždí přes 60 % a do jiných krajů a do zahraničí téměř 30 %.

3.1. Základní ukazatele dojížděky do škol v letech 1991 a 2001

Kraj, okres		Vyjíždějící z obce				Dojíždějící do obce			
		celkem	v tom (v %)			celkem ²⁾	v tom (v %)		
			do jiných obcí okresu	do jiných okresů kraje	do jiných krajů a do zahraničí ¹⁾		z jiných obcí okresu	z jiných okresů kraje	z jiných krajů
Kraj celkem	1991	44 181	62,5	9,0	28,5	38 927	71,0	10,2	18,9
	2001	45 971	61,0	11,4	27,6	39 375	71,3	13,3	15,5
Kroměříž	1991	9 025	60,2	13,3	26,6	8 763	62,0	9,4	28,6
	2001	9 273	59,2	11,4	29,4	8 906	61,6	15,6	22,7
Uherské Hradiště	1991	11 984	59,6	11,3	29,1	8 331	85,7	6,3	8,0
	2001	12 112	60,9	12,4	26,7	9 329	79,0	8,9	12,1
Vsetín	1991	10 213	63,2	2,9	33,9	9 008	71,7	3,0	25,3
	2001	10 824	60,3	7,8	31,8	8 534	76,5	6,7	16,7
Zlín	1991	12 959	66,4	8,5	25,1	12 825	67,1	18,2	14,7
	2001	13 762	62,9	13,3	23,8	12 606	68,7	19,3	12,0

¹⁾ v roce 1991 včetně vyjíždějících na Slovensko

²⁾ v roce 1991 bez dojíždějících ze Slovenska

Také **dojížděka do obcí** Zlínského kraje ve sledovaném desetiletí vzrostla a to o 1,2 %. Vzrostla však jen do obcí okresu Uherské Hradiště a Kroměříž, v ostatních okresech poklesla. Vzrůst způsobila především rostoucí dojížděka z jiných okresů kraje. Z jiných krajů dojíždělo do obcí Zlínského kraje o 1 255 žáků, studentů a učňů méně než před deseti lety. Prostorová struktura dojížděky se během deseti let téměř nezměnila. Přes 70 % dojíždějících je z jiných obcí okresu, z jiných krajů dojíždí přes 15 % a z jiných okresů přes 13 % z celkového počtu dojíždějících žáků, studentů a učňů.

Meziokresní dojížděka do škol v kraji vzrostla od roku 1991 o 1 276 osob když ke zvýšení došlo ve všech okresech. Téměř polovinou (46,6 %) se na ní v roce 2001 podílí dojížděka do okresu Zlín. Nejvíce (1 103 žáků, studentů a učňů) dojíždí do zlínského okresu z okresu Uherské Hradiště. Nejméně početná je dojížděka z okresu Uherské Hradiště do okresu Vsetín (pouze 36 vyjíždějících). Podíl meziokresní dojížděky do okresu Zlín na celkovém počtu dojíždějících v kraji poklesl ve sledovaném desetiletí z 59,1 % na 46,6 %, zatímco u ostatních okresů Zlínského kraje posílil.

Tab. 3.2 Meziokresní dojíždka do škol v kraji v letech 1991 a 2001

Kraj, okres		Dojíždějící celkem	v tom okres dojíždky			
			Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín
Kraj celkem	1991	3 957	824	523	271	2 339
	2001	5 233	1 391	830	575	2 437
v tom okres vyjíždky:						
Kroměříž	1991	1 198	x	65	82	1 051
	2001	1 056	x	99	156	801
Uherské Hradiště	1991	1 356	228	x	49	1 079
	2001	1 506	367	x	36	1 103
Vsetín	1991	300	91	-	x	209
	2001	846	273	40	x	533
Zlín	1991	1 103	505	458	140	x
	2001	1 825	751	691	383	x